

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 12/08-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. januára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť H. K., Ž., zastúpenej advokátom JUDr. M. Š., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 40 ods. 6 Listiny základných práv a slobôd, práv podľa čl. 1 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 26 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13 Co 86/2007-150 z 19. júna 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť H. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. augusta 2007 doručená sťažnosť H. K., Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. Š., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 40 ods. 6 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práv podľa čl. 1 a čl.

6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 26 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 13 Co 86/2007-150 z 19. júna 2007 (ďalej aj „uznesenie z 19. júna 2007“).

Zo sťažnosti a z príloh vyplýva, že sťažovateľka je žalobkyňou v konaní o určenie neplatnosti dražby, ktorá sa konala 17. februára 2006 podľa § 7 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“), ktoré je Okresným súdom Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) vedené pod sp. zn. 7 C 109/2006. Žalovanými v predmetnom konaní sú D., a. s., B., a F., a. s., B.

Sťažovateľka v priebehu konania podala návrh na jeho prerušenie, pretože § 7 zákona o dobrovoľných dražbách, od aplikácie ktorého závisí rozhodnutie okresného súdu o neplatnosti dražby zo 17. februára 2006, je podľa nej v rozpore s ústavou a súčasne okresnému súdu navrhla, aby tento návrh postúpil na zaujatie stanoviska ústavnému súdu. Okresný súd uznesením č. k. 7 C 109/2006-139 z 22. mája 2007 (ďalej aj „uznesenie z 22. mája 2007“) návrh sťažovateľky na prerušenie konania zamietol. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že *„po preskúmaní predmetného zákona nedospel k záveru, že sa jedná o rozpor zákona, ktorý bude aplikovaný, a ústavy. Ďalej poukazuje na to, že procesný úkon súdu – prerušenie konania – závisí od úvahy súdu a preto nemôže byť vyvolaný podnetom alebo návrhom účastníka. Účastník môže takéto prerušenie konania navrhnúť, avšak súd nie je povinný takémuto návrhu vyhovieť“*. Sťažovateľka proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podala odvolanie.

Krajský súd uznesením z 19. júna 2007 potvrdil uznesenie okresného súdu z 22. mája 2007, pretože *„nezistil procesné pochybenie súdu, ktoré by si vyžadovalo zmenu, prípadne zrušenie napadnutého uznesenia“*.

Podľa sťažovateľky okresný súd a krajský súd tým, že v predmetnom konaní nerozhodli o prerušení konania a nepostúpili návrh sťažovateľky podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) ústavnému súdu, t. j. nevyhoveli ňou podanému návrhu, porušili jej v sťažnosti označené práva.

Znenie § 7 zákona o dobrovoľných dražbách podľa sťažovateľky „*smeruje do minulosti a vnáša do právneho poriadku nerovnosť, odporujúcu zásadám právneho štátu tým, že zavádza rozdielny právny režim, pre záložných dlžníkov, podľa ktorého záložní dlžníci, ktorí dali vec do zálohu ešte pre účinnosťou zákona o dobrovoľných dražbách, nepoživajú právnej ochrany takej intenzity ako záložní dlžníci, ktorí vec založili až po nadobudnutí účinnosti novej právnej normy*“.

Sťažovateľka následne v sťažnosti poukázala na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa predovšetkým princípu rovnosti a zákazu retroaktivity právnych noriem a následne uviedla: „*Pokiaľ by súd vychádzal z požiadavky právnej istoty, ktorú mala sťažovateľke zaručiť právna úprava záložného práva a jeho realizácie účinná k 17. 4. 1998, t. j. ku dňu uzavretia zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, musel by prísť k záveru, že realizácia záložného práva v roku 2006 mala byť vykonaná podľa právnej úpravy platnej a účinnej ku dňu uzavretia záložnej zmluvy, t. j. ku dňu 17. 4. 1998. Dikcia novej právnej úpravy však spôsobuje, že dražobní veritelia, záložní dlžníci a zálohy sú rozdelené do dvoch skupín s nerovnakými režimami, pričom okamžikom rozhodným pre začlenenie do jednej z týchto skupín je deň nadobudnutia účinnosti predmetného zákona. Zohľadňované sú tak skutočnosti, ktoré subjekty právneho vzťahu nie sú schopné ex post ovplyvniť. (bližšie PL. ÚS ČR 47/04)*

Nová práva úprava nie je v súlade s ústavnými hľadiskami – zárukou spravodlivého procesu, zákazom retroaktivity, zásadou rovnosti a ochrany práv tretích osôb.“

Na základe uvedeného sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby v predmetnej veci vydal nález, v ktorom vysloví, že krajský súd uznesením z 19. júna 2007 porušil základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, právo podľa čl. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 26 Medzinárodného paktu

o občianskych a politických právach, zruší uznesenie okresného súdu z 22. mája 2007 a uznesenie krajského súdu z 19. júna 2007 a vec vráti na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade všeobecného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože

uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Sťažovateľka v uvedenom konaní namieta porušenie v sťažnosti označených práv nesprávnym rozhodnutím krajského súdu, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu z 22. mája 2007, hoci podľa nej už okresný súd mal uvedené konanie prerušiť a jej návrh postúpiť na zaujatie stanoviska ústavnému súdu.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Zo znenia uvedeného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku jednoznačne vyplýva, že na rozhodnutie o prerušení konania a postúpení návrhu ústavnému súdu nepostačuje názor sťažovateľky ako účastníčky konania o tom, že § 7 zákona o dobrovoľných dražbách je v rozpore s ústavou, ale k takémuto záveru musí dospieť predovšetkým v danej veci rozhodujúci súd.

Samotný nesúhlas sťažovateľky ako účastníčky konania s rozhodnutiami všeobecných súdov zúčastnených na rozhodovaní o jej návrhu na prerušenie konania v danej veci, ktoré sú vydané v súlade s procesnoprávnym predpisom upravujúcim ich postup a ktorými nemohlo dôjsť ani k zásahu do materiálnej podstaty sťažovateľkiných práv, preto nemôže znamenať ani porušenie ňou v sťažnosti označených práv.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu z 19. júna 2007 nemá žiadnu vecnú súvislosť s tvrdým porušením v sťažnosti označených práv sťažovateľky, a preto jej sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom ako zjavne neopodstatnenú.

Pretože sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá, neprichádzalo už do úvahy, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších ňou uplatnených nárokoch.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2008